

Predavanja održana u 2017. godini

(u organizaciji Akademije medicinskih znanosti Hrvatske)

1. Vino kao sastavnica mediteranske prehrane: medicinski pogled

Prof. dr. sc. Mladen Boban, dr. med., predstojnik Zavoda za temeljnu i kliničku farmakologiju, Medicinski fakultet u Splitu

Datum održavanja: 18. siječnja 2017.

Obrasci pijenja vina s obzirom na učestalost, ukupnu količinu te pije li se uz jelo ili izvan jela, važni su čimbenici koji utječu na biološke učinke vina. Pijenje vina uz jelo smatra se zdravom životnom navikom koja je sastavni dio mediteranske kulture i tradicije.

U predavanju su se na popularan način obrazložili rezultati epidemioloških i intervencijskih studija koje pokazuju da su korisni učinci vina izraženiji, ako se konzumira kao integralni dio obroka. Fenomeni o kojima se govorilo uključuju:

- lokalni učinak fenolnih spojeva iz vina u gastrointestinalnom traktu gdje priječe nastanak i apsorpciju toksičnih produkata lipidne oksidacije čime umanjuju oksidativni stres i upalne odgovore nakon jela
- prebiotske učinke na mikrobnu crijevnu floru koja je povezana s korisnim učincima na zdravlje domaćina
- specifični metabolički odgovor u našem tijelu nakon konzumacije vina koji rezultira povećanjem antioksidacijskog kapaciteta plazme
- učinak na brzinu i ukupnu apsorpciju alkohola
- snažno antibakterijsko djelovanje vina i mogućnost povećanja mikrobiološke sigurnosti hrane i prevencije gastrointestinalnih infekcija.

Predavanje je završilo s nekoliko praktičnih savjeta u cilju promicanja zdravih životnih navika i smanjenja rizika od štetnih posljedica konzumacije alkohola.

2. Glaukom – tihi kradljivac vida

Doc. prim. dr. sc. Suzana Konjevoda, dr. med., Opća bolnica Zadar, Odjel za oftalmologiju

Datum održavanja: 15. veljače 2017.

Glaukom je progresivna multifaktorska neurooptikopatija. Jedan je od vodećih uzroka sljepoće u svijetu. Početak bolesti je spor i neprimjetan. Glavni čimbenik rizika za razvoj glaukoma je povišen intraokularni tlak. Bolest je karakterizirana oštećenjem vidnog živca i promjenama u vidnom polju. Vrlo je važno rano otkrivanje i početak liječenja glaukoma, jer se na taj način može usporiti napredovanje bolesti. Glaukom je spora i kronična bolest, koja traje cijeli život i ako se ne otkrije na vrijeme i ne liječi na odgovarajući način dovodi do gubitka vida.

3. Zarazne bolesti kao neželjeni suputnik – epidemiološki pristup

Doc. dr. sc. Anamarija Jurčev, dr. med., specijalist epidemiologije, Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije

Datum održavanja: 15. ožujka 2017.

Živimo u svijetu koji je u pokretu. Bez obzira radi li se o turizmu, migracijama ili trgovini, kretanje ljudi i globalna razmjena roba i usluga povećavaju mogućnost prijenosa zaraznih bolesti.

Upravo interakcija i kompleksan utjecaj putovanja na širenje infekcija, pojavnost poznatih patogena te uspješne ili manje uspješne mogućnosti sprječavanja i suzbijanja zaraznih bolesti vezanih uz putovanja, tema su ovog izlaganja. U njemu je prikazan i dio preventivnih i protuepidemijskih aktivnosti koje epidemiolozi provode u suradnji s ostalim dionicima koji sudjeluju u očuvanju i unaprjeđenju zdravlja populacije o kojoj zajedno skrbe.

4. Moždani udar – rano prepoznavanje i prognoza

Prof. dr. sc. Marina Titlić, dr. med., predstojnica Klinike za neurologiju KBC Split

Datum održavanja: 19. travnja 2017.

Prikazane su osnovne karakteristike moždanih udara, ishemijski i hemoragijski, njihove karakteristične kliničke slike i terapijski pristupi. Također je bilo riječi o prognozi pojedinih vrsta moždanih udara s posebnim osvrtom na stanje u Dalmaciji.

5. Epidemija bolesti štitnjače

Prof. dr. sc. Ante Punda, dr. med., specijalist nuklearne medicine, profesor na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu, pročelnik Katedre za nuklearnu medicinu Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, voditelj Kliničkog zavoda za nuklearnu medicinu KBC Split, prodekan Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, višegodišnji predavač na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru, predsjednik Stručnog vijeća KBC-a Split

Datum održavanja: 17. svibnja 2017.

Poremećaji bolesti štitnjače spadaju među najčešće bolesti endokrinog sustava. Mogu se odnositi na promjene u funkciji ili morfologiji žlijezde. Smanjeno stvaranje hormona štitnjače dovodi do značajnih posljedica na metaboličkoj razini svake stanice čime se razvija široka klinička slika. Danas se hipotireoza uglavnom otkriva u subkliničkoj fazi čime je omogućeno pravovremeno uvođenje terapije te se mijenja klasična simptomatologija hipotireoze i sprječava razvoj komorbiditeta.

Široko dostupna dijagnostička obrada vodi sve učestalijem otkrivanju morfoloških bolesti štitnjače kao što su incidentalno uočeni čvorovi (incidentalomi) među kojima je do 10-30 % karcinoma. Napredak u metodama liječenja vodi smanjenju mortaliteta unatoč porastu incidencije karcinoma štitnjače, što nije uobičajeno među onkološkim bolestima. U prilog tome govori i podatak o učestalosti incidentalnog dobro diferenciranog karcinoma štitnjače na autopsijskim studijama. Čimbenici okoliša utječu na promjenu incidencije bolesti štitnjače. Uvođenje jodne profilakse dovelo je do nestanka endemske gušavosti na području Hrvatske, a nakon černobiljske katastrofe bilježi se porast papilarnog karcinoma štitnjače u određenim dijelovima Europe.

6. Radiologija danas: dometi radiološke dijagnostike i terapijskih metoda

Datum održavanja: 21. lipnja 2017.

*Neuroradiološke tehnike u dijagnostici patologije glave, vrata i kralješnice
Doc. dr. sc. Krešimir Dolić, dr. mr., predstojnik Zavoda s za radiologiju KBC Split*

Uloga intervencijske radiologije u dijagnostici i liječenju tumora
Prof. dr. sc. Lijana Cambi-Sapunar, dr. med.

Radiološka dijagnostika bolesti dojke
Doc. dr. sc. Tade Tadić, dr. med.

7. Otrovanje hranom i kako se zaštititi

Prof. dr. sc. Rosanda Mulić, dr. med., Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu, izvanredna profesorica, pročelnica Katedre za javno zdravstvo i epidemiologiju

Datum održavanja: 20. rujna 2017.

U predavanju su obuhvaćene klinička slika i prevencija najčešćih otrovanja hranom u Hrvatskoj, koja su prisutna i drugdje u svijetu sa svojim specifičnostima, pa su globalni javnozdravstveni problem.

Obradilo se salmoneloze koje se najčešće bilježe u Hrvatskoj, stafilokokno otrovanje hranom, botulizam, skombrotoksizam i ciguatera otrovanje.

8. Objedinjeni hitni bolnički prijem u okviru projekta razvoja KBC Split

Prof. dr. sc. Ivo Jurić, dr. med., ravnatelj KBC Split i prof. dr. sc. Julije Meštrović, dr. med., zamjenik ravnatelja KBC Split

Datum održavanja: 18. listopada 2017.

9. Radiološke metode u dijagnostici i liječenju venske tromboze

Doc. dr. sc. Ivana Štula, dr. med., Zavod za radiologiju KBC Split

Datum održavanja: 15. studenoga 2017.

(Nastavak prikaza tematike „Radiologija danas: dometi radiološke dijagnostike i terapijskih metoda“ – prvi dio je prikazan u lipnju 2017. godine)

Duboka venska tromboza (DVT) je stvaranje ugrušaka u venama, najčešće nogu. Ugrušci mogu pokrenuti i uzrokovati začepljenje plućne arterije, tzv. plućnu emboliju koja može dovesti i do smrti.

Radiologija je osim u dijagnostici uključena i u liječenju DVT, intervencijskim metodama: kateterskom trombolizom, mehaničkom trombektomijom i farmakomehaničkom trombektomijom. S obzirom na brzinu uklanjanja tromba i značajno smanjenje pojave post-trombotskog sindroma u bliskoj budućnosti ove intervencijske metode liječenja koristit će se kod sve većeg broja pacijenata.

10. Medicina naše budućnosti: mijenjanje ljudskih gena

Prof. dr. sc. Janoš Terzić, dr. med., redoviti profesor u trajnom zvanju na Medicinskom fakultetu u Splitu

Datum održavanja: 20. prosinca 2017.

Iako je genska terapija počela 1991. godine, do nedavno nije bilo velikih napredaka. Pronalaskom tehnologija koje mogu uređivati gene, poput CRISPR-Cas, stvari se mijenjaju. Ako niste znali, u terapijske su svrhe nekim ljudima već promijenjeni geni.

Prof. dr. sc. Ivan Urlić